

Uunga siunnersuut: Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut Inatsisaat**aamma****Uunga siunnersuut: Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut Inatsisaat***Isumaginninnermut, Sulisoqarnermullu Naalackersuisoq*

pillugit

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap**siunnersuutit aappassaaneerpeqarnerannut****ISUMALIUTISSIISSUTAA**

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini uku ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaqaq Hans Peter Poulsen, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaqaq Anna Wangenheim, Demokraatit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaqaq Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaqaq Eqaluk Høegh, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaqaq Mala Høy Kuko, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaqaq Aslak W. Jensen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaqaq Emmanuel Nûko, Naleraq

UPA2022-imi marsip 21.-ani siullermeerinerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliap misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Imminut pilersorsinnaanerup annertusarneqarnissaa pillugu Naalackersuisut anguniagaat aammalu suliffissaaleqisut tamarmik imminnut pilersornissaminnut akisussaaffeqarnerulernissaannut periarfissinneqarnissaat aallaavigalugit inatsisissatut siunnersuutit marluk saqqummiunneqarput. Ilanggullugu pisortanit ikiorsiissutitut aamma suliffissarsiortunut-/suliffeerunnermi ikiorsiissutitut malittarisassat aaqqissuuteqqinneqarnerannut tunngatillugu inatsisit pingaaruteqarput.

2. Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuut partiinit tigulluarneqarpoq, sammisallu assigiinngitsut soorlu suliffissaaleqisut suliffittaarnissaminnut periarfissaasa qulakkeerneqarnissaa oqaluuserineqarluni.

3. Tusarniaanermi akissuteqaatit

Tusarniaanermi akissutigineqartut inatsisissatut siunnersuummut kakkiunneqarput, tamanna Inatsisartut Siulittaasoqarfiata ilusiliinissamut piumasqaataanut naapertuuppoq. Tusarniaanermi akissutigineqartut attuumassuteqartut arlallit ilanngunneqarsimasut ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

4. Apeqquteqaatit

Ataatsimiititaliap siunnersuummi suliaqarnermini Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoq allakkatigut apeqquteqaatinik akissuteqarnissaa qinnuigivaa. Apeqquteqaatit Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisup akissuteqaatai uani isumaliutissiissutip ilanngussaq 1 aamma 2 ilanngunneqarput. Taassuma saniatigut ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerminut atatillugu ulloq 25. april Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoq ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqatigaa. Siunnersuutini marluusuni pingaarnersiulluni ataatsimiititaliap saqqummiivigineqarpoq aammalu ataatsimiinnermi apeqquteqarnissamut periarfissinneqarlutik.

5. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasatigut kingunerisassai siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini allaaserineqarput. Tassani allassimavoq, siunnersuut 17. mio. kr.-inik akeqassasoq akileraarutitigullu 5 mio. kr.-inik isertitaqaatigineqassasoq. Ataatsimiititaliap suliarinninnermini tamassuma nunatta karsianut qanoq kinguneqassanersoq qulaajarpaa.

6. Ataatsimiititaliap siunnersuutininik suliarinninnera

Suliffissarsiortutut ikiorsiissutit pillugit inatsisissatut siunnersuut suliffeqanngitsoq imminut tunngasuni nammineq akisussaaffeqartoq aammalu suliffissarsiortutut ikiorsiissutisinnermi imminut tunngasuni allannguinnissamut akisussaaffimmik tigusinissamut pisussaaffimmik malitseqartussaasoq aallarniutigalugu ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Tamatuma saniatigut. Tamatuma saniatigut pisortat ikiorsiissutaat pillugu Inatsisartut inatsisaata aamma suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit inatsisip ataqatigiinnissaat Naalakkersuisunit qulakkeerneqarpoq.

6.1 Atuutilersitsineq siunissamilu inatsimmik allaffissornikkut aqutsineq

Pingaartumik suliffissaaleqisoqalersillugu imaluunniit pisortanit ikiorsiissutininik pisartagaqartoqalersillugu kommunini allaffissornikkut assigiinnerusumik

periuseqartoqarnissaanik siunnersuuteqarnikkut atuutilersitsiniartoqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Sulileriaannaanani inissisimasumut tunngatillugu, matumani ilanngullugit suliffissamik innersuunneqartarnissaq, suliffeqalernissamut sungiusarneqartarnissaq imaluunniit piginnaangorsarnissamut neqeroorutitik tiguisoqartarnissaanik siunnersuummi ersarissumi allaaserineqarsimasoq ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq. Ataatsimiititaliamit inatsisissatut siunnersuut qulaajarneqarnerani inatsisissatut siunnersuutip atuutilersinneqarnissaanut kommunit allaffissornikkut sakkussaqarnerat aammalu sakkussat piaringajalersut kommunillu akornanni ataqatigiittoqarnissaanik qulakkeerisoqarneranik Isumaginninnermut Sulisoqarnermut Naalakkersuisup akissuteqaataani allassimasoq ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq.

6.2 Immikkut sullinniakkat

Taamatutaaq 16-t 25-illu akornanni ukiullit suliffeqanngitsut, ilinniakkanik ingerlataqanngitsut imaluunniit pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqanngitsut nalunaarsorneqarsimannngitsunik ersarissumik pilersarusiuunneqarsimannngitsunik peqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Innuttaasut taakku assigiinngitsunik peqquteqartumik inatsit manna aqutigalugu sulilernissaminnut periarfissanik atuinngitsut arajutsineqartuaannartussaasut ataatsimiititaliaq naliliivoq. Innuttaasunut pisussaaffigalugu iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnissaq inatsimmi qulakkeerneqassaaq, inuusuttunilli sullinniakkanik ujjartorlugit siunertalimmik sulilersinnissaannut inuiaqatigiinnilu tapertaalernissaannut qulakkeerisoqassasoq ataatsimiititaliaq naliliivoq. Inuusuttut 16-iniit 25-inut ukiullit ilinniagaqanngitsut amerlassusaat suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarsimasut pisortaniillu ikiorserneqarneq ajortut 322-usut, inuusuttut susassaaleqisutut nassuiaatigalugu allasimasoqarpoq. Ujartuilluni siunnersuinissaq pingaartumillu nassuiaasiornissamik imaluunniit inuusuttut ilinniagaqalerniarneminnut imaluunniit suliffittaarnissaminnut akornutaasumik peqqissutsimikkut ajornartorsiuteqarnerisut pillugu nassuiaasiornissaq imaluunniit katsorsaanissaq siunertaralugu qulaajaasoqarnissaanik inuusuttut sullinniakkat kikkuneru paasiniallugu Majoriaq ataavartumik attavigineqartartoq akissuteqaammi allassimavoq. Siumut isigisumik periusissanik qulaani allassimasutut pisoqartinnagu inuusuttunut pinaveersaartitsinermik suliniutinik aallartitsisoqartoq Naalakkersuisut akissuteqaataanni aamma allassimavoq (takuuk ilanngussa 2).

Inunnut ataasiakkaanut iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnermut atatillugu suliaasaqarfiit akornanni suleqatigiit minnerpaamik ataatsit inuusuttunik sammisaqartarnissaat piumasaqaataammat inatsisissatut siunnersuummi inuusuttut sullinniakkat kommunini immikkut sammineqartarnissaat Naalakkersuisut pingaartippaat.

6.3 Amerlanerusut sulilersinneqarneri

Amerlanerusut sulilernissaannut inatsit sunniuteqassanersoq pillugu paasisaqarnissaq ataatsimiititaliamit soqutigineqarpoq. Pissutsit arlallit apeqqutaasut Naalakkersuisut akissuteqaataanni allassimavoq, matumani ilanngullugu takorluukkani tunngavigineqartoq

pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartut 20%-tii suliffissarsiortunut ikiorsiissutinut nuunnissaat, piareersimanermut pisussaataitanerup atorfinnik piffissaq tamakkerlugu sulisartut 41-nik ikileriarnissannik ukiumullu 5 mio. kr.-inik sipaaruteqarnissaq aallaavigineqarluni. Ataatsimut isigalugu sulileriaannarnut suliffissarsiortunullu ikiorsiissutit pineqartup ikiorsiissutinik pisartagaqarnerata sivitsoriartornerani pisartagaasa ikiliartortinneqarnissaannut pitsaasumik sunniuteqassaaq.

6.4 Piginnaasanik ineriartortitsinermi periarfissat amerlanerusut

Akissuteqaammi aamma allassimavoq, suliffissarsiortut inuussutissarsiortnermi piginnaasaasa ineriartortinneqarnissaasa sammineqarnerat annertusissasoq taamaalillunilu suliffeqarfinnut attuumassuteqarnerisa aalajaannerulernissaanut periarfissaat annertunerulerlutik. Taamaattoq sumiiffiit neqeroorutaasartullu apeqqutaajumaartut.

6.5 Iltersorneqarnissamut periarfissaq

Majoriaqarfiunngitsuni iltersuisarneq Innuttaasut Kiffartuussivianniit imaluunniit oqarasuaatikku saaffigininnikkut isumagineqartarpoq. Naalakkersuisut akissuteqaataanni allassimavoq, inatsisissatut siunnersuut namminermit toqqaannartumik suliffissanik pilersitsinaviannngitsoq, amerlanerusunullu pisussaaffigalugu iliuusissatut pilersaarusiuseqataassasoq, inuit amerlanerusut piginnaasaqarnerulernissaannut periarfissaqarnerulissasut, aammalu kommuni imaluunniit Majoriaq ataatsimiinnissanut aggersaasartussaasut.

6.6 Majoriami nukiiit annertusineqarnissaannik pisariaqartitsineq

Siunnersuutip Majoriamut immikkut aningaasaliinissamut naatsorsuutigisat aningaasartaleruminaatsuusoq Naalakkersuisup akissuteqaammimi nassuiaatigaa, taakkumi ataatsimut tapiissutit isumaqatigiinniutigineqarnerini aatsaat aalajangersaavigineqartussaammata.

6.7 Siunissami qarasaasiatigut aaqqiissutissat

Qarasaasiatigut aaqqiissutissat, inatsisip atuutilersinneqarnissaanut pisariaqartinneqartussat sullissinermilu tapertaasussat naleqqussarlugit suliaq aallartinneqarpoq. Tamatuma saniatigut appimik ineriartortitsisoqassaaq piffissaritinneqartoq eqqortinneqarnerasoq assigisaallu qulakkeerumallugit.

6.8 Iliuusissatut pilersaarutit imarisaat

Sulilernissamut piareersimasunut makku atuupput:

Suliffeqanngitsut suleqatigilluinnarlugit iliuusissatut pilersaarusiortoqassaaq, suliffissarsiortunilu nalunaarnermiit kingusinnerpaamik sapaatit akunneri sisamat qaangiutinnagit kommunalbestyrelsimut saqqummiussisoqassalluni. Iliuusissatut pilersaarummi ilanngunneqassapput, matumani ilanngullugit ilaqutariinnut, ineqarnermut

tunngasut allallu paasissutissat imminnermut tunngasut allaaserineqarneri. Suliffeqanngitsumut pisussaaffiliisumik anguniakkat sammisassaqaqarnerlu, matumani ilanngullugit piginnaanngorsaaneermik ingerlatsineq, ilinniagaqalernissamut periarfissat, sulilernissamut sungiusarneq il.il. allaaserineqassapput.

Sulilernissamut piareersimannngitsunut makku atuupput:

Aallarniutigalugu oqaloqatigiinneq qinnuteqarnermiit kingusinnerpaamik ullut 14-t qaangiutsinnagit ingerlanneqartassaaq. Tassani aamma iliuusissatut pilersaarummik suliaqartoqassaaq kingusinnerpaamillu qaammatit arfinillit qaangiukkaangata nalilersorqinneqartassalluni. Qaammatit 12-it qaangiuppata pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartoq pisartagaqarnini ingerlatiinnassaneraa imaluunniit assersuutigalugu siusinaartumik pensionisiaqalernissamut qinnuteqarnissaa tigussaasumik naliliiffigineqassaaq inissisimaneq tamakkiisoq inissisimanermullu tamakkiisumut suna naapertuunnerunersoq nalilersorneqartuassapput, suliffeqanngitsorlu sapaatip akunneranut minnerpaamik 20 tiimit innuttaasut sulisinnaassuseqalersut piaartumik suliffissarsiortunut ikiorsiissutinut nuunneqartassapput.

6.9 Siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Takorluukkat allaaserineqartut qularnartoqarneri annertupput, allakkatigullu akissuteqaammi inatsisissamullu oqaaseqaatini tamanna erseqqissarneqarpoq. Ataatsimut qarasaasiatigut aaqqiissuteqarnikkut kommunini sullissineq pisariinnerulissasoq neriuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut ikiorsiissutissatut naatsorsuutigisanut taarsiullugu annertussusilerikkaniq ikiorsiisarneq kommuninit aqukkuminarnerulissaaq. Taamaattumik kommunit sulisunik aqqaneq marlunnik 6 mio. kr.-t nalinginik sipaaruteqarnissaat naatsorsuutigineqartoq Naalakkersuisup oqaatigaa. Allaffissornikkut kingunerisassat pillugit aamma allassimavoq innuttaasunik eqqortumik neqeroorutinik innersuussinernillu suliaqarnermik piginnaasaqartunik sulisussanik allanik pisariaqartitsisoqassasoq. Sullissinermi inuit ataasiakkaat pisariaqartitaannut naleqqussaanermut atatillugu pikkorissartitsinissaq pilersaarutaasoq 2022-illu ukiaanerani aallartinneqassasoq, 2023-imilu malitseqartinneqassasoq Naalakkersuisut oqaatigaa. Ataatsimut isigalugu inunnut pisortat ikiorsiissutaannik pisartagaqarneranniit suliffissarsiortunut ikiorsiissutinut nuuttunut inatsisissatut siunnersuut samminerulissaaq, annertunerusumillu suliakkersuutaanissaa naatsorsuutigineqarani.

7. Aappassaaneerineqarneranut atatillugu Naalakkersuisut allannguutissatut sinnersuutaat

Inatsisip	kalaallisoortani	oqaatsitigut	annikitsumik	aaqqiissuteqarlutik
aappassaaneerinissamut	Naalakkersuisut		allannguutissatut	siunnersuummik

saqqummiussaqrput.

8. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

a) Uunga siunnersuut: Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat:

- Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtigiiinneersut, Siumumeersut aamma Naleqqameersup Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuerineqassasoq inassutigaa.

b) Uunga siunnersuut: Pisortat ikiorsiissutaat pillugu Inatsisartut inatsisaat:

- Ataatsimiititaliami amerlanersussuteqartut Inuit Ataqtigiiinneersut, Siumumeersut aamma Naleraqqameersup Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuerineqassasoq inassutigaa.

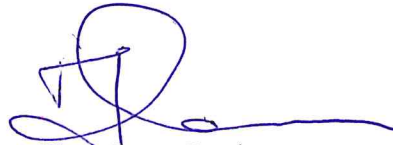
Demokraatiniik ilaasortaatitaq ikinnerussuteqarluni imatut oqaaseqaateqarpoq:

Sulilersitsiniaanermut siunnerfeqarneq pitsaasutut isigaarput, taamaattumik toqqaannartumik suliffinnik pilersitsiviunngitsumik nunattalu karsianut ukiumut minnerpaamik 12 mio.kr.-imik amigartooruteqartussamik siunnerfeqarneq politikkikkut akuerisinaanagu oqaatigisariaqarparput. Taassumap saniatigut Majoriamut aningaasartuutissat maannamut qulaajarneqanngitsut, allaffissornikkullu annertuumik piunasaqaatitalimmik suliniutinik aallartitsisoqarnissaa, sulisoqarnikkut, pikkorissartitsinissamut minnerunngitsumillu ukiumoortumik kommunit peqatigalugit aningaasanut isumaqatiginninniarnermi aatsaat tamanna qulakkearniarneqassasoq. Taamaattumik nunatta karsianut qanoq kinguneqarsinnaanera ilisimannngilarput.

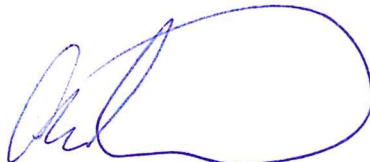
Sulineq sutigut pilerinartuunissaa anguniarneqartillugu isumaqataangilagut sulineq orniginartinniarnearnera aningaasat pisartagassat qaffanneqassammata, allaat SIK-p isumaqatigiissutaa aallaavigalugu isertitaqartumiit sapaatip akunneranut 40 tiimit sulisartumut 90%-ia pisartagarilersinniarnearmat, uffa sulinngikkaluarluni.

Isumaqarpugut allannguinerit aallaqqaamut aningaasaliinermik aallaaveqarsinnaasut, siunissami pitsaaqutissartaai takusinnaagutsigit, uanilu sunniutissat naatsorsuutillu naatsorsorneqarsimannngitsut tunngavigalugit inatsisinik atuuttunik allannguissamut siunnerfeqarneq peqataaffigisinnaangilarput.

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni matumuuna siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

Hans Peter Poulsen

Anna Wangenheim

Ateq
Siulittaasoq

Mikivuk Thomassen

Ateq
Siulittaasup tullia

Egaluk Høegh

Mala Høy Kúko

Aslak W. Jensen

Emanuel Nūko

Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu
Naalackersuisoq
ISN@nanog.gl

Ulloq: 22-04-2022
J.nr.:01.38.01.03-00148

Isumaginninnermut Naalackersuisumut allakkatigut apeqquteqaatit

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap UKA2022/23-imik aamma UKA2022/24-imik suliarinninnerminut atatillugu matumuuna imaattunik allakkatigut apeqquteqarpoq.

1. Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit innuttaasut amerlanerusut sulilersinneqarnissaannut tapertaanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut qanoq amerlatigisunik sulilersinnaanerannik kinguneqassanersoq Naalackersuisup kisitsisingorlugu/missingersorlugu oqaatigisinnaavaa?
2. Suliffeqanngitsunut ikiorsiissutinik pisartagaqartut tamarmik sumiikkarluarunilluunniit, qaffasissumik ilinniagaqarsimagaluarunik aamma imaluunniit misilittagaqaraluarunilluunniit suliffissaannik neqeroofigineqartassapat? Suliffeqanngitsup suliffissaqarsinnaaneranut kikkut pisussaaffeqarpat?
3. Sumiiffinni Majoriaqarfeqanngitsuni suliffeqanngitsoq ikiorneqaqqulluni saaffigisinnaasaanik, siunnersorneqarfigisinnaasaanik soqanngippat ammalu kikkunnit ataatsimiinnissamut aggersarneqassava?
4. Naalackersuisoq inarutaasumik oqaaseqarnermini oqaatigivaa Majoriaq immikkut aningaasalersorneqaqqissasoq, tamannalu kommuninut aningaasanut isumaqatiginninniutigissagaat (kommunal bloktilskud). Naalackersuisup aningaasat qanoq annertutiginnissaat missingersorsinnaavai ammalu allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu qanoq kinguneqassapat?
5. Siunnersuut 17 mio.kr.-imik naleqassasoq missingersorneqarpoq ammalu naatsorsuutigineqarluni 5 mio. kr.-imik ilunaaaruteqarfiussasoq. Naalackersuisup nassuarneqarsinnaanerpa siunnersuut tamanna qanoq nunatta karsianut suliniutinullu allanut kallaasinnaanersoq?
6. Qarasaasiatigut aaqqiissutissat siunnersuutip atuutilersinneqarnissaanut pisariaqartinneqartussat, matumani ilanngullugit ingerlaannartumik qarasaasiat attaveqaataannut CV-nik, nittartakkamut www.suli.gl –imut tunngasut, qarasaasiatigut aaqqiissutit attuumassuteqartut pioreersut suliffissarsiortunut ikiorsiissutiniit pisortat

ikiorsiissutaannut ikaarsaarnermut atatillugu aammalu kommunit kiffartuussineranut tapertaasusaaq sumut killippat?

7. Iliuusissatut pilersaarut suliarineqartussap imarisassaa Naalakkersuisup itisilersinnaavaa, matumani ilanngullugu suliffeqanngitsumut anguniagassatut piffissaliisarneq aammalu pilersaarut piomasaaqaataasullu?
8. Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit nunatta karsianut 17 millioninik akeqarnissaa naatsorsuutigineqartoq aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassani allassimavoq. Aamma pisartagaqalersussat nutaat amerlassusaat pillugit paasissutissaqanngitsoq allassimasoqarpoq. Missingersuutit eqqortinneqarnissaannut Naalakkersuisoq qanoq qulakkeerinnissinnaava?
9. Pisortat ikiorsiissutaannik pisartagaqartut sulisinnaanerisa naliliivigeqqinneqarnissaannut aammalu inatsisip atuutilersinneqarneranut atatillugu suliffissarsiortunut ikiorsiissutinut ikaarsaarneranni sullissinerup pisortat allaffissornerulernerannik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpa? Pisariaqartinneqartunik immikkut allaffissornikkut sullissinissamut kommunit nukissaqarpat?

Apeqqutigineqartut qulaani taaneqartut (kalaallisut danskisut) allakkatigut piaartumik akineqarnissaat ataatsimiititaliamit qinnutigineqassaaq. Akissuteqaat qarasaasiakkut ataatsimiititaliap allattaanut (mika@ina.alla.gl)-mut aamma Inatsisartunut (inatsisartut@inatsisartut.gl)-mut nassiunneqarnissaat qinnutigineqarpoq.

Qujareerlunga,

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq sinnerlugu

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Hans Peter Poulsen

Ataatsimiititaliap siulittaasua

Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu
Naalackersuisoq
isn@nanoq.gl

Ulloq: 02-05-2022
J.nr.:01.38.01.03-00148

UPA2022/23-imik aamma UPA2022/24-imik ataatsimiititaliap suliarinninneranut atatillugu ilassutitut apequtigiumasat

Inuusuttut sullinniakkat 16-24-inik ukiulinnut tunngatillugu Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq matumuuna ilassutitut apeqquteqarumavoq. Apequtigiumasat ilinniartitaanermut aamma attuumassuteqarput, ataatsimiititaliap ilisimavaa aamma apequtigiumasanut taakkununga akissutissat Naalackersuisunit paasissutissanik pissarsiariniarneqaqqaarnissaannik / suliassaqarfiillu allat ilanngussaqaqtariaqarnerannillu kinguneqassasoq.

1. Ulloq 25. april Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfimmi ataatsimiinnermi inuusuttunut suliassaqarfik pingaaruteqarnera pillugu ataatsimiititaliaq paasitineqarpoq. Ataatsimiititaliap matumani pingaartumik eqqarsaatigai inuusuttut 16-25-inik ukiullit. **Inuusuttut 16-25-inik ukiullit ilinniakkamik aallartitsisimangitsut, suliffissaqanngitsut nalunaarsorsimasut aammalu pisortaniik ikiorsiissutinik pisartagaqanngitsut amerlassusaat** pillugu Naalackersuisoq paasissutisseeqquneqarpoq? Kisitsisaatigineqanngillat, taamaattoqarsimappallu Naalackersuisut paasiniaanissamut sullinniakkallu pineqartut sullinneqarnerisa ineriartornerat malinnaaviginissaannut Naalackersuisut sunik pilersaaruteqarpat?
2. Inuusuttut ilinniagaqarnerulernissaat anguniakkat ilagippassuk siunissami periusissiasat siunissamilu qaninnerusumi suliniutit aallartinneqartussatut naatsorsuutigineqartut allaaserineqassasut Naalackersuisoq qinnuigineqarpoq?
3. Suliassaqarfiit assigiinngitsut akornanni suliniutit ataqatigiissaarneqarnissaat qanoq qulakkearniarneqarpa, matumani ilanngullugu immikkut pisuni nappaatinut tunngatillugu allallu sulisinnaanermullu pitsaanngitsumik sunniuteqartartut eqqarsaatigalugit?
4. Inuusuttut sullinniakkat 16-25-inik ukiulinnut sullinneqarneranni kommunit akuutinneqarnissaannut sunik Naalackersuisut pilersaaruteqarpat?

Apeqqutit qulaani taaneqartut (kalaallisut danskisut) allakkatigut sapinngisamik piaartumik akineqarnissaat ataatsimiititaliamit qinnutigineqassaaq. Akissuteqaat qarasaasiakkut ataatsimiititaliap allattaanut (mika@ina.alla.gl)-mut aamma (inatsisartut@inatsisartut.gl)-mut nassiunneqarnissaat qinnutigineqarpoq.

Qujareerlunga,

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq sinnerlugu
Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Ataatsimiititaliap siulittaasua
Hans Peter Poulsen

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq
Inatsisartut

05-05-2022
Sags nr. 2020 – 6652 amma
202-24656
Akt. id. 19909027
Postboks 970
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: isn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

UPA2022/23 aamma UPA2022/24 pillugit allakkatigut apeqqutitut akissutit

Asasara Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq

UPA2022/23 aamma UPA2022/24 pillugit ataatsimiititaliami suliarineqarannut atatillugu apeqqutitut nassiunneqartunut akissuteqarnissamut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq qujaffigaara.

Apeqqutit tamarmiutillugit kingornatigullu akissutaat allanneqarput.

1. Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit innuttaasut amerlanerusut sulilersinneqarnissaannut tapertaanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut qanoq amerlatigisunik sulilersinnaanerannik kinguneqassanersoq Naalakkersuisup kisitsisinngorlugu/missingersorlugu oqaatigisinnaavaa?

Akissut:

Siunnersuummi qanoq amerlatigisunik sulisoqalissanersoq eqqoqqissaartumik kisitsisilerneqarsinnaangilaq. Inuiaqatigiinni suliffeqarnermi qanoq sulisoqartiginersoq assigiinngitsorpassuarnut attuumassuteqarpoq, ilaatigut inuiaqatigiinni nunallu tamat akomanni aningaasaqarnikkut ineriartornermut.

Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit siunnersuummi ilaatigut piareersimanermit pisussaatitaaneq ukkatarineqarpoq. Suliffissarsiortut ikiorsiissutinik pisartagaqassagaanni suliffeqarnermit piareersimasariaqarpoq, tassa imaappoq suliffissarsiortup suliffissatut naleqquttut innersuussa, sulinermit sungiusarnermi neqeroorut, piginnaangorsaqqinneq (soorlu PKU) akuerissavaa aamma nammeneq suliffissanik naleqquttunik ujarlerluni kiisalu Majoriami ataatsimiigiqqusinerit tamaasa takkuffigalugit.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini ilimagineqarpoq, suliffissarsiortunut ikiorsiissutinik pisartagaqartut amerlassusaat 5%-it miss. ikileriassasut. Takorluukkani tunngavigineqarpoq pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartut 20%-ii suliffissarsiortunut ikiorsiissutinut nuukkumaartut, piareersimanermullu pisussaatitaanermi atorfinnik piffissaq tamakkerlugu sulisartut 41-nik ikileriassasut ukiumullu 5 mio. kr.-inik

sipaarutaassasoq naliliifigineqarluni. Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut oqaaseqaatini immikkoortoq 4-mi nassuiarneqarput.

Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit siunnersuut innuttaasunut sulilernissamik kajumissaarutininik arlalinnik imaqarpoq. Suliffissaaleqisunut innunnullu pisortanit ikiorsiissutininik pisartagaqartunut, sulilernissamut piareeqqagaluartunut, ullumikkut kajumissaarutit taakku assinganik soqanngilaq. Taamaattumik naatsorsuutigisariaqarpoq suliffissaaleqisut amerlassusaat eqqarsaatigalugu iluaqutaajumaartoq.

Piareersimanermut pisussaatitaanerup saniatigut kajumissaarineq eqqarsaatigalugu ilaatigut aqqissuussaq nutaaq imaqarpoq, suliffissarsiortunut ikiorsiissutit ikinnerulertassasut suliffissarsiortutut ikiorsiissutininik pisartagaqarneq sivitsoriartortillugu.

2. Suliffeqanngitsunut ikiorsiissutininik pisartagaqartut tamarmik sumiikkarluarunilluunniit, qaffasissumik ilinniagaqarsimagaluarunik aamma imaluunniit misillitagaqaralarunilluunniit suliffissaannik neqeroofigineqartassappat? Suliffeqanngitsup suliffissaqarsinnaaneranut kikkut pisussaaffeqarpat?

Akissut:

Ullumikkut Majoriaq, Innuttaasunut Sullissiviit, oqarasuaatikkut il.il. aqputigalugit iitersuisoqartarpoq, suliffissaaleqisut ikiorserneqarsinnaallutik siunnersuummilu tamanna allangortinneqarnani. Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutini marfunni tamanna allangortinneqanngilaq.

Siunnersuut imminermini toqqaannartumik suliffissanik pilersitsinngilaq, kisianni inuussutissarsiortut kissaatigisaannik piginnaasanik amerlanerusunik ineriartortitsinermut peqataassaaq.

Siunnersuummi suliniutaavoq, suliffeqarnermut attuumassuteqarneq aalajaatsoq pillugu periarfissagissaarnerunissaq anguniarlugu suliffissaaleqisoq inuussutissarsiormi piginnaasanik ineriartortitsinikkut imminut pilersorsinnaanerup annertusarnissaata tunngavissaqarnerulernissaa.

Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi iliuusissatut pilersaarutininut tunngatillugu imminnut pisussaaffigeqatigiinnermi piumasaqaatit sukannernerulersinneqarput. Tamanna peqatigitillugu kajumissaarineq pillugu aqqissuussinermik aallartitsisoqarpoq, tamannalu isumaqarpoq sulilernissamut kajumissaarineq piffissap ingerlanerani sakkortusiartortillugu, suliffissarsiortutut ikiorsiissutit pisartagarineri sivitsoriartortillugit ikinneruleriartornissaannik aamma piareersimanermut pisussaatitaanerup tunngatillugu piumasaqaatit sukannernerusut atuutilissammata.

Siunnersuummi suliniutit ilaat tassaavoq, suliffissarsiortut piginnaasaqarnerulernissaannik piumaffigineqarsinnaammata, soorlu piginnaanngorsaqqinnermut pikkorissaanerit.

Suliffissaaleqisoq periarfissanik sorlernik neqeroofigineqassanersoq, najukkami pissutsit apequtaassapput. Taamaattumik suliffissat periarfissallu eqqarsaatigalugit allatigut ineriartorneq, najukkami pineqartumi suliniutit pingaarnersiunerlu apequtaassapput.

3. Sumiiffinni Majoriaqarfeqanngitsuni suliffeqanngitsoq ikiorneqaqqulluni saaffigisinnaasaanik, siunnersorneqarfigisinnaasaanik soqanngippat ammalu kikkunnit ataatsimiinnissamut aggersarneqassava?

Akissut:

Suliffissarsiornermi suliniutip aaqqissuussaanera ullumikkumut sanilliullugu suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip allangortinngilaa.

Ullumikkut Majoriaq, Innuttaasunut Sullissiviit, oqarasuaatikkut il.il. aqutigalugit ilitsersuisoqartarpoq, suliffissaaleqisut ikiorserneqarsinnaallutik siunnersuummilu tamanna allangortinneqamani. Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutini marlunni tamanna allangortinneqanngilaaq.

Majoriami kommuninilu sullissisut suliffissaaleqisunik, ilanngullugit nunaqarfinni suliffissaaleqisut, oqaloqatiginarlugit aggersaasarput. Kommunimi innuttaasunik tamanik qanoq pitsaanerpaamik sullississoqassanersoq kommunit ataasiakkaat namminneq aalajangissavaat.

4. Naalakkersuisoq inarutaasumik oqaaseqarnermini oqaatigivaa Majoriaq immikkut aningaasalersorneqaqqissasoq, tamannalu kommuninut aningaasanut isumaqatiginninniutigissagaat (kommunal bloktilskud). Naalakkersuisup aningaasat qanoq annertutiginissaat missingersorsinnaavai aammalu allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu qanoq kinguneqassappat?

Akissut:

Siunnersuutit Majoriamut aningaasaqarnikkut isumalluutininik naleqqussaangillat, taakkumi kommuninik isumaqatiginninniareernerme aalajangerneqartarput. Nunap karsianiit aningaasat aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutaapput immikkoortitat, kommunillu ataasiakkaat angusassat pillugit isumaqatigiissuteqarnikkut ersarinnerusumik isumaqatigiissutigineqarlutik. Tamatuma saniatigut kommunit namminneq aamma Majoriamut aningaasanik atuisarput.

Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit aamma pisortanit ikiorsiissutit pillugit iluarsaaqqinnerit Naalakkersuisoqarfiiit arlallit aamma suleqatigisat avataaneersut, ilanngullugit Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik kommunillu, suleqatigalugit suliarineqarput.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi allaqqavoq, pingaarnertut nalliiiffigineqartoq pisortanit ikiorsiissutit pillugit iluarsaaqqinneq allaffissornikkut ataatsimut tatisimanninnera maannakkumut assingussasoq. Iluarsaaqqinnerup ilaata allaffissorneq annikillissavaa, taamaattori ilaasa allaffissornikkut tatisimanninnera annertunerulersissallugu.

Naatsorsuutigineqarpoq, IT-imik aaqqiissutit nutaat ullumikkumut naleqqiullugu sullissineq, ilaatigut iliuusissanik pilersaarutit suliarineqarmerat eqqarsaatigalugu, oqinnerulersissagaa. Suliffissarsiortunut ikiorsiissutiniit pisortanit ikiorsiissutinut pisartagaqarnermi inuit qassit nuussanersut illoqarfimmiit illoqarfimmut aamma nunaqarfimmiit nunaqarfimmut assigiinngissuteqarsinnaapput.

5. Siunnersuut 17 mio. kr.-imik naleqassasoq missingersorneqarpoq aammalu naatsorsuutigineqarluni 5 mio. kr.-imik ilunaaaruteqarfiussasoq. Naalakkersuisup nassuiarneqarsinnaanerpa siunnersuut tamanna qanoq nunatta karsianut suliniutinullu allanut kalluaasinnaanersoq?

Akissut: Apeqqummut 8-mut akissut takuuk.

6. Qarasaasiatigut aaqqiissutissat siunnersuutip atuutilersinneqarnissaanut pisariaqartinneqartussat, matumani ilanngullugit ingerlaannartumik qarasaasiat attaveqaataannut CV-nik, nittartakkamat

www.suli.gl –imut tunngasut, qarasaasiatigut aaqqiissutit attuumassuteqartut pioreersut suliffissarsiortunut ikiorsiissutiniit pisortat ikiorsiissutaannut ikaarsaarnermut atatillugu aammalu kommunit kiffartuussineranut tapertaasusaaq sumut killippat?

Akissut:

IT pillugu aaqqiissutit kommunini sullissinnermut tapertaasussat suliarineqaleruttoq, kommunillu piareersarlugit aallartinneqareerlutik, ilanngullugit sulisut inatsisissaaq nutaaq pillugu.

Sullissinnermut aaqqiissummut kommunalbestyrelsinit akuersissutigineqareersoq IT pillugu aaqqiissut ilassutaavoq, maannakkullu kommuninut ataasiakkaanut ikkussuunneqaleruttorluni.

Tullianik alloriarnissaaq tassaavoq app-ip imassaanik inaarsaanissaaq, piffissamik killissarititaasunut naleqqiullugu suliaqarnermi malitseqartitsinermilu ajornaallisaataasusaaq sullissisunullu ataasiakkaanut paasiuminarsaasusaaq.

Aaqqiissummi uani innuttaasumut suliaq pisortanit ikiorsiissutit aamma suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit sullissisut akisussaasut akornanni tunniussinissaaq ajornanngitsumik pisariitsumillu periarfissanngussaaq. Suliassaqarfimmiit suliaqarfimmut allamut ikaarsaarnermi allaffissornikkut akornutaasunik piaanermut ilaassaaq.

Naatsorsuutigineqarpoq ikaarsaarneq pingaarnertut pissasoq pisortanit ikiorsiissutiniit suliffissarsiortunut ikiorsiissutinut, innuttaasut tamarmik suliffissamut piareersimasutut naliliiffigineqarsinnaanerit aallaavigineqarmat.

7. Iliuusissatut pilersaarut suliarineqartussap imarisassaa Naalakkersuisup itisilersinnaavaa, matumani ilanngullugu suliffeqanngitsumut anguniagassatut piffissaliisarneq aammalu pilersaarut piumasaqaataasullu?

Akissut:

Innuttaasut amerlanersaat pisortanit ikiorsiissutinik imaluunniit suliffissarsiortunut ikiorsiissutinik qinnuteqartut siumoortumik ersarissumillu nalunngeriissavaat suliffissamut piareersimasutut isigineqarlutik. Nalornisoqartillugu sullissisartup sapinngisamik piaarnerpaamik naliliiffigissavaa pisortanit ikiorsiissutinik imaluunniit suliffissarsiortunut ikiorsiissutinik qinnuteqartoqassanersoq.

a)

Suliffissaaleqisunut sulinissamut piareeqqasunut tunngatillugu kommunalbestyrelsimi suliffissarsiortutut allatsinnerup sap.ak. sisamat qaangiutsinnagit iliuusissatut pilersaarut suliarineqassaaq.

Iliuusissatut pilersaarummi ilannguneqassapput suliffissarsiortunut ikiorsiissutinik pisartagaqartup tamakkiisumik inissisimanagera, ilanngullugit ilaqutariinnut, ineqarnermut, napparsimanermut pissutsinut tunngasut pissutsillu allat suliffissarsiortutut qinnuteqartup suliffissatut periarfissaanut pingaarutillit.

Iliuusissatut pilersaarummi piviusut naapertorlugit anguniakkat sammisaqartitassallu suliarineqassapput, suliffissarsiortunut ikiorsiissutinik pisartagaqartumut ilinniakkamik naammassisaqarnissamut imaluunniit

sulinermut atatillugu piginnaanngoqqissarnermik aallartitsinissamut periarfissiisumik, pisartagaqartup sulinermik isomaginninnissamut periarfissaanik pitsanngorsaataasumik kiisalu pisartagaqartup suliffeqarnermut attuumassuteqarneranik nukittorsaataasumik siunertaqartoq.

Iliusissatut pilersaarummi nalunaarsorneqarsinnaavoq pisartagaqartup sammisassaqtitsinerni peqataasarnissaa, ilanngullugit oqaloqatigiinnerit, suliniutit, suliffimmi sungiusarnej, inuttut ineriartornermut pikkorissarnerit, sulinermut pikkorissarnerit suliffissamillu innersuussutigineqartoq suliffigisinnaaneraa.

Iliusissatut pilersaarut naliliiffigineqartassaaq pisariaqartitalu malillugit naleqqussarneqarluni minnerpaamik qaammatit pingasut ingerlaneranni ataasiarluni.

b)

Suliffissaaleqisut sulinissamut piareeqqanngitsunut tunngatillugu, qinnuteqarnerup kingorna ullut 14 qaangiutsinnagit oqaloqatigiinneq siulleq ingerlanneqassaaq. Tamatuma kingorna iliusissatut pilersaarut inummut ataatsimut tunngasoq suliarineqassaaq, tamatumani pisortanit ikorsiissutinik pisartagaqartup tamakkiisumik inissisimanera eqqarsaatigineqassalluni.

Iliusissatut pilersaarut sammisagaqtitsinermut tunngasunik piviusorsioritunik imaqassaaq, ataavartumillu naliliiffigineqartassalluni kingusinnerpaamillu qaammatit arfinillit qaangiunneranni. Qaammatit 12-it qaangiuppata pisortanit ikorsiissutinik pisartagaqartoq pisartagaqarnini ingerlatiinnassaneraa imaluunniit assersuutigalugu siusinaartumik pensionisiaqalernissamik qinnuteqarnissaa tigussaasumik naliliiffigineqassaaq.

Innuttaasut tamarmik inissisimanerat assigiinngitsuusarmata iliusissatut pilersaarutip tigussaasumik imaqarnissaanik nassuiaateqarnissaa ajornakusoorpoq. Sullissisut ataasiakkaat pisortanillu ikorsiissutinik pisartagaqartut ataasiakkaat ataatsimoorlutik naliliiffigisariaqarpaat suut naleqqunnerpaanersut. Assersuutigalugu atonerluinermik katsorsaanermut peqataaneq, piffissanut aalajangersimasunut takkuttarnej, ilinniartitsinermut peqataaneq, kingunerlutsitsinerit pissutigalugit suliarineqarnissamut atatillugu oqaloqateqarnerit il.il.

Pisortanit ikorsiissutinik pisartagaqartoq sap.ak. minnerpaamik nal.ak. 20-t nalinginnaasumik sulisinnaasutut naliliiffigineqarpat, innuttaasq suliffissarsioritunut ikorsiissutinut ingerlaanaq nuunneqartassaaq.

8. Suliffissarsioritunut ikorsiissutit nunatta karsianut 17 millioninik akeqarnissaa naatsorsutigineqartoq aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassani allassimavoq. Aamma pisartagaqalersussat nutaat amerlassusaat pillugit paasissutissaqanngitsoq allassimasoqarpoq. Missingersuutit eqqortinneqarnissaannut Naalakkersuisoq qanoq qulakkeerinnissinnaava?

Akissut:

Iluarsaaqqinnerni aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat pillugit naatsorsuinerimi eqqoriaaneq tunngavigineqarpoq, inatsisillu oqaaseqaateqarfigineqarneranni takuneqarsinnaavoq eqqoriaanermi annertuumik qularnartoqartoq.

Suliffissarsioritunut ikorsiissutinik pisartagaqartut amerlassusaat aningaasaqarnikkut nikerarnerit suliffeqarnermilu tamanut tunngasuni ineriartorneq assigalugit nikerartassaaq.

Suliffissarsiortunut ikiorsiissutinik pisartagaqartut amerlanernik ikinnerusunilluunniit takkuttoqarpat, aningaasaqarnikkut kingunissai allangussapput. Assersuutigalugu suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit siunnersuummi eqqoriarneqarpoq, piareersimanermit pisussaataaneq namminermi isumaqassasoq, suliffissarsiortunut ikiorsiissutinik pisartagaqartut 41-nik ikinnerulissasut, ukiumullu 5 mio. kr. sipaarneqartassasut. Aningaasaqarnikkut aningaasartuutit malunnaatilimmik nikerartassapput, inuit qassit imminnut pilersuisinnaalernersut apeqqutaalluni.

9. Pisortat ikiorsiissutaannik pisartagaqartut sulisinnaanerisa naliliivigeqqinneqarnissaannut aammalu inatsisip atuutilersinneqarneranut atatillugu suliffissarsiortunut ikiorsiissutinut ikaarsaarneranni sullissinerup pisortat allaffissornerulernerannik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpa? Pisariaqartinneqartunik immikkut allaffissornikkut sullissinissamut kommunit nukissaqarpat?

Akissut:

IT pillugu aaqqiissutit ilaatigut iliuusissatut pilersaarutit suliarineqarnerat ajornanginnerulersissavaat.

Pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartunut naleqqiullugu allaffissornerup annertunerulernissaa naatsorsuutigineqanngilaq, isumalluutinilli agguataarinerup allangornissaa. Ullumikkut pisortanit ikiorsiissutit pillugit naatsorsuisarneq isumalluutinik assut atuisarpoq, kisianni pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi naatsorsuutigineqarpoq isumalluutit taakkua innuttaasut inissisimanerannut tunngatillugu sullissinermi atorneqarsinnaasut, amerlassusaammi aajalangersimasut aallaavigineqassammata, nalilersuineq aallaavigalugu amerlassusiliinerunngitsoq.

Naliliiffigineqarpoq, sullissineq pisariinnerulerpat allaffissornermilu tatisimaneqarneq oqinnerulerpat kommunit sulisunik aqqaneq-marlunnik sipaaruteqassasut, aningaasanngorlugu 6 mio. kr. Iliuusissatut pilersaarutinik innuttaasumut ataatsimut tunngassutilinnik suliaqartoqartalerani, sullissisartunut ullumikkut sulisut piginnaasat eqqarsaatigalugit, allanik piumasaqaateqarpoq. Naatsorsuutigineqarpoq, innuttaasunut pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartunut neqeroorutinik eqqortunik suliaqartarnissamut innersuussisarnissamullu, kommunit qulinik eqqortunik piginnaasalinnik sulisoqassasoq.

Ullumikkut kommunini sulisut atorfeqartinneqartut iluarsaaqqinnerit nutaat malillugit sullissinermi suliassanut isumaginninnissamut piginnaasaat annertusartariaqarpat. Uani IT pillugu aaqqiissut nutaaq suliarineqassaaq sullissisut sulineranni tapertaaqataasusaaq. Kommunini ataasiakkaani sulisut pikkorissartinneqarnissaat pilersaarutaavoq, taamaasillutik atuuffik takkuttusaaq isumagisinnaaqqullugu aamma innuttaasumut ataatsimut naleqqussakkamik iliuusissatut pilersaarutinik suliaqartarlutik. Pikkorissarnerit 2022-mi ukiakkut 2023-milu kingornalu malitseqartitsinissaaq pilersaarutaavoq.

Kommunimi innuttaasut tamarmik sapinngisamik pitsaanerpaamik qanoq sullissisoqassanersoq kommunit ataasiakkaat namminneq aalajangissavaat.

Inunnut pisortanit ikiorsiissutiniit suliffissarsiortunut ikiorsiissutinut nuuttunut tunngatillugu, kommunit pisortanit ikiorsiissutinut suliatur ingelattarunnaassavaat, taamaattorli suliffissarsiortunut ikiorsiissutiniit suliaq ingerlatissallugu.

Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit inatsisissatut siunnersuummi naliliiffigineqanngilaq, pisortanit ikiorsiissutiniit suliffissarsiortunut ikiorsiissutinut nuuttoqarnerata malitsigisaanik kommunit taasariaqartumik sulinermi tatisimaneqarnerulissanersut.

Iluarsaaqqinnerit marluk atuutilerpata naatsorsuutigineqarpoq, eqimattanut taakkununga marlunnet suliniutit ukkatarinninnerusut tigussaannerusullu atorneqalissasut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jess Svane

Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoq

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq
Inatsisartut

09-05-2022
Sags nr. 2020 - 6652
Akt. id. 19987815

Postboks 970
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: isn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

UPA2022/23 aamma UPA2022/24 pillugit ilassutitut apeqputinut akissutit

Asasara Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq

UPA2022/23-mik aamma UPA2022/24-mik Ataatsimiititaliap suliarinninneranut atatillugu ilassutitut apeqquteqaatit nassiunneqartut akissuteqarfiginissaannut periarfissinneqarnera qujassutingaara.

Apeqputit tamarmiutillugit kingornatigullu akissutaat allanneqarput. Apeqput 2-mut tunngatillugu Ilinniartitaaneremut, Kultureqarneremut, Timersorneremut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmiit akissut pissarsiarineqarpoq.

1. Ulloq 25. april Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfimmi ataatsimiinnermi inuusuttunut suliaasaqarfik pingaaruteqarnera pillugu ataatsimiititaliap paasitinneqarpoq. Ataatsimiititaliap matumani pingaartumik eqqarsaatigai inuusuttut 16-25-inik ukiullit. **Inuusuttut 16-25-inik ukiullit ilinniakkamik aallartitsisimangitsut, suliffissaqanngitsutut nalunaarsorsimasut aammalu pisortaniik ikiorsiissutinik pisartagaqanngitsut amerlassusaat** pillugu Naalakkersuisoq paasissutisseeqquneqarpoq? Kisitsisaatigineqanngillat, taamaattoqarsimappallu Naalakkersuisut paasiniaanissamat sullinniakkallu pineqartut sullinneqarnerisa ineriartornerat malinnaaviginissaannut Naalakkersuisut sunik pilersaaruteqarpat?

Akissut: Kisitsisaatigineqanngitsunut tunngatillugu kisitsisinik eqqortunik tunniussinissaq ajornakusoorpoq. Taamaattoq Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmiit kisitsisini nutaani takuneqarsinnaavoq marts 2022-mi inuusuttut 18-25-nik ukiullit 287-it nalunaarsorneqarsimasut.

Inuiaqatigiinni eqimattat 16-it 25-llu akornanni ukiullit ulloq 1.1.2022-mi 6.711-upput. Eqimattami tassani 6.389-it akileraartartussaataitasut imaluunniit akileraarusersorneqanngitsunik aningaasarsiaqartutut (sulineramik aningaasarsiat, ilinniagaqarnerisutit, pisortanit ikiorsiissutit, suliffissarsiorunut ikiorsiissutit, siusinaartumik persionisiat imaluunniit atuartunut tapiissutit) nalunaarsugaapput.

Taamaattumik qulaani allaqqasut tunngavigalugit inuusuttut 16-25-nik ukiullit 322-t pineqarput, suliffeqanngitsut, ilinniakkamik aallartitsisimangitsut imaluunniit suliffissarsiuussisarfirmmut nalunaarsimangitsut. (Nalinginnaasumik "inuusuttut sullinniakkat" inuusuttut susassaaleqisutut

nassuiarneqartarput, tassa suliffeqanngitsut imaluunniit ilinniakkamik aallartisisimangitsut aamma suliffissaaleqisutut nalunaarsortissimangitsut.)

Inuusuttut 16-25-inik ukiullit ilinniakkamik aallartisisimangitsut, suliffissaqanngitsutut nalunaarsorsimasut aammalu pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqanngitsut pillugit apeqqut akiuminaappoq, suliffissaaleqisut 18-it sinnerlugit ukiullit tamarmik pilersuineramik ikiorsiissutinik pisartagaqartarmata. Periarfissaq tamanna suliffissaaleqisut 18-it inorlugit ukiulinnut atuutinngilaq, aatsaat pilersuisuuppata.

Naalakkersuisut Naalakkersuisoqarfik aqputigalugu Majoriaq ataavartumik oqaloqateqartarpoq inuusuttut sullinniakkat kikkunerit paasiniarlugit, inuusuttut suliffeqarfimmi sulilernissaat imaluunniit inuiaqatigiinni ilinniartitaanermik neqeroorummik atuinissaat siunertaralugu ujartuilluni ilitsersuineq ingerlanneqarnissamat. Tamatuma saniatigut ujartuilluni ilitsersuinerup qulaajassavaa peqqinnissamat tunngatillugu suussusersiniaanermik passutaritinnermilluunniit pisariaqartitsisoqarnerisooq, ilinniagaqarnermik sulilernissamilluunniit akornutaasinnaamat.

2. Inuusuttut ilinniagaqarnerulernissaat anguniakkat ilagippassuk siunissami periusissiasat siunissamilu qaninnerusumi suliniutit aallartinneqartussatut naatsorsuutigineqartut allaaserineqassasut Naalakkersuisoq qinnuigineqarpoq?

Akissut: Aallaqqaammut oqaatigisariaqarpoq, inuusuttut ilinniakkamik aallartitsinissaat inuusuttunullu sullinniakkanut ilanngutinnginnissaat qulakkeerniarlugu 2021-mi 2022-milu suliniutit aallartinneqarmata. Ilaatigut inuunerinnissaq aamma ilitsersuineramik suliassaqarfimmi suliniuteqarneq pillugit pinaveersaartitsineramik suliniutaapput, taakkulu ilinniartitaanermut Pilersaarut 2021 aamma ilinniartitaanermut Pilersaarut 2022 immikkoortuini "Inuusuttut ilinniakkat suliffiullu avataaniittut" allaaserineqarlutik. Kingulleq suli saqqummersinneqanngilaq, naatsorsuutaavorli kingusinnerpaamik juni 2022-mi saqqummersinneqarumaartoq.

Siunissami inuusuttunik ilinniagaqarnermik aallartitsinissamik inuusuttullu sullinniakkat ikilisarnissaannik siunertaqartumik periusissat suliniutissallu eqqarsaatigalugit qitiusumik suliniutit taaneqarsinnaasut makkuupput:

- *Inuusuttunik ilinniartitaanerup avataaniittut pillugit misiliutitut misissuineq, ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut llageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqartoq, tunngavigalugu sammisaq pillugu itinerusumik misissueqqissaarnissarmik sulineq aallartinneqarpoq. Siunertaavoq inuusuttunik ilinniartitaanerup avataaniittut pillugit ilisimasanik katersinissaq, siunissami periusissiat suliniutillu piukkunnarsarnissaat anguniarlugit.*
- *Qulaani misissueqqissaarnermut tapiliullugu ilisimatusarfiup, inuusuttut sullinniakkat ilanngutitinnissaat pillugu piffissami sivilisinerusumi ilisimatusarnissamat, suleqataasinnaaneranut periarfissat misissorneqarput. Nalunaarusiami nutaami aalajangersumik oqaatigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni¹ sammisaq pillugu ilisimatuussutsikkut piginnaasat annikitsuusut. Taamaattumik siunertaq tassaavoq suliassaqarfimmi ilisimatuussutsikkut ilisimasanik pilersitsinissaq, siunissami periusissianik suliniutinillu suli piukkunnarnerulersitsisussa.*
- *2021-mi 2022-milu naalakkersuisoqarfiit akornanni suleqatigiittoqarpoq suleqatigiit "Tasiilami immikkut suliniutit pillugit naalakkersuisoqarfiit akornanni suleqatigiit". Siunertaavoq Tasiilami ilinniartitaanerup qaffasissusia suliffeqarnerlu annertusineqarsinnaaneritut aaqiissutissanik*

¹ [ODA Open Digital Archive: Inclusion of young people in school, work and society – a review of Nordic research literature \(oslomet.no\)](https://oslomet.no)

- saqqummiussinissaq. Suleqatigiit inassuteqaatinik suliaqarput, nunami piffinni allani atorneqarsinnaasunik.
- Naatsorsuutigineqarpoq 2022-mi Ilinniartitaanermut Periusissiaq nutaaq piareerneqassasoq, taassuma Ilinniartitaanermut periusissiaq 2015-imeersoq taarsissallugu. Ilinniartitaanermut Periusissiami nutaami ilinniartitaanermi anguniakkat nutarsarneqassapput; ilanngullugu inuusuttut ilinniakkamik aallartitsinissaat pillugu suliaq.
 - 2019-imut Aningaasaqarnermut inatsimmi isumaqatigiissutigineqartumi aalajangerneqarpoq naalakkersuisoqarfiit akornanni suleqatigiinnermik aallartitsisoqassasoq taaguuserlugu "Imminut Pilersorsinnaaneruneq". Suleqatigiinnerup siunertaraa, inuusuttut amerlanerit ilinniakkamik aallartitsinissaannik sulilernissaannillu tapersersuinissaq. 2020-mi workshopimik malitseqartitsineq tunngavigalugu suleqatigiit pilersinneqassasut inassutigineqarpoq, inuusuttut inuusuttunut sullinniakkanut ilaalersartut amerlassusaat qanoq isilluni ikileriatinneqarsinnaanersoq pillugu tigussaasunik innersuussuteqartussat kiisalu inuusuttunut sullinniakkanut tunngatillugu paasissutissat tutsuiginartut qanoq isilluni suliarineqarsinnaanersut. Naatsorsuutaavoq suleqatigiit 2022-mi pilersinneqassasut qulaanilu suliassat allaqqasut aallartinneqarumaartut.
 - Naalakkersuisut ilinniartitaaneq pillugu paasiniaaqatigiinnermut (marts 2022-mi ingerlanneqartoq) tapiliullugu aalajangerput danskisut piginnaasat qaffasissusaat suliffimmilu sungiusarfissat eqqarsaatigalugit, inuusuttut ilinniakkamik aallartitsinnaanerit ajornanginnerulersinniarlugu sulisoqassasoq. Ilanngullugu aalajangerneqarpoq, siunissami EFG-tut ittumik aaqqiissummik, inuusuttut ilinniakkamik sorlermik inaarutaasumik aalajanginnginnermi ilinniakkat arlallit misilinnissaannut periarfissaqarnerulersitsisumik, pilersitsinissaq anguniarlugu sulisoqassasoq.
3. Suliassaqarfiit assigiinngitsut akornanni suliniutit ataqatigiissaarneqarnissaat qanoq qulakkeerniarneqarpa, matumani ilanngullugu immikkut pisuni nappaatinut tunngatillugu allallu sulisinnaanermullu pitsaanngitsumik sunniteqartartut eqqarsaatigalugit?

Akissut: Suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi aamma pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi allaqqavoq, sullissinnermi IT pillugu aaqqiissut pisortatigoortoq atorneqassasoq. Taamaalilluni aaqqiissut taanna atorneqartussaavoq innuttaasup pisortanit ikiorsiissutinik imaluunniit suliffissarsiortunut ikiorsiissutinik pisartagaqarnera apequtaatinnagu.

Taamaattumik assersuutigalugu suliassani innuttaasoq suliffissarsiortunut ikiorsiissutinut nuunnerani paasissutissanik avitseqatigiissinnaaneq, taamaalilluni innuttaasumut sullissineq eqaatsutut aporfissaqanngitsutullu misigineqassalluni.

4. Inuusuttut sullinniakkat 16-25-inik ukiulinnut sullinneqarneranni kommunit akuutinneqarnissaannut sunik Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat?

Akissut: Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi ilaatigut allaqqavoq, inunnut ataasiakkaanut iliuusissatut pilersaarusiortunup suliarineqarneranut atatillugu suliassaqarfiit akornanni suleqatigiit minnerpaamik ataatsit inuusuttunik ukkatarisaqassasut piumasaqaataasoq.

Kommunit ataasiakkaat tusarniaanermi akissummi tamanna oqaaseqarfigivaat siunnersuutip § 15-ianut tunngasoq, naalakkersuisoqarfillu imatut akissuteqarpoq:

"Aalajangersagaq Naalakkersuisut anguniagaat naapertorlugit minnerpaaffiliinissamut aalajangersagaavoq, tamannalu aqutigalugu ajornartorsiutit ikiorsiissutinik annertussusilerikkaniq tigusisartut pigisinnaasaasa suliarinissaannut suliassaqarfiit assigiinngitsut ilisimasaat piginnaasaasalu atorneqarnissaat qulakkeerneqassaaq. Peqatigitillugu pingaartumik inuusuttut 30-t inorlugit ukiullit ingerlariaqqinnissaminut kajumissaarnissaat ikiorneqarnissaallu siunertaavoq."

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jess Svane'.

Jess Svane